

รูปแบบการพัฒนาครูสู่ครูมืออาชีพ ด้านการจัดการจัดการเรียนรู้
สู่การรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

A MODEL OF TEACHER DEVELOPMENT TO PROFESSIONAL TEACHER
IN LEARNING MANAGEMENT TOWARDS PATRIOTISM,
RELIGION, AND MONARCHY

อนุ เจริญวงศ์ระยับ¹

Anu Jarernvongrayab

จิราวรรณ เทพจินดา²

Jirawan Thepjinda

ฤกษ์ฤดี นาควิจิตร³

Rerkrudee Nakwijit

ญาณิศา บุญจิตร⁴

Yanisa Boonchit

Received: April 30, 2025

Revised: May 23, 2025

Accepted: May 27, 2025

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการพัฒนาครูสู่ครูมืออาชีพ ด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ อาชีพ โดยทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรพัฒนาครูสู่ครูมืออาชีพของ 38 ราชภัฏ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลคือผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 คน เครื่องมือการวิจัยคือแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบฯ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา 2) ศึกษาประสิทธิภาพของการใช้รูปแบบการพัฒนาครูสู่ครูมืออาชีพ กลุ่มเป้าหมายคือครูกลุ่มทดลองจำนวน 13 คน จาก 4 โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการวิจัย และกลุ่ม

¹ รองศาสตราจารย์ กลุ่มวิจัย วัดผล/ประเมินผล คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Associate Professor, Research Measurement and Evaluation Division, Faculty of Education,
Suratthani Rajabhat University

² อาจารย์ สาขาการสอนคณิตศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Lecturer, Program in Mathematics Teaching, Faculty of Education, Suratthani Rajabhat University

³ อาจารย์ กลุ่มวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Lecturer, Curriculum and Instruction Division, Faculty of Education, Suratthani Rajabhat University

⁴ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กลุ่มวิชาพื้นฐานการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Assistant Professor, Education Foundation Division, Faculty of Education, Suratthani Rajabhat
University

เปรียบเทียบคือครูที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาครูสื่อครูมืออาชีพของ 38 ราชภัฏจำนวน 25 คน เครื่องมือการวิจัยได้แก่ คู่มือการใช้รูปแบบ ฯ แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินการจัดการเรียนรู้ และแบบประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.884, 0.828 และ 0.789 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้ One-way MANOVA ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบ ฯ ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการพัฒนาครูระบบสนับสนุน เจือใจความสำเร็จ และการวัดและประเมินผล 2) ประสิทธิภาพของการใช้รูปแบบการพัฒนาครูสื่อครูมืออาชีพทั้งภาพรวมและรายองค์ประกอบ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: รูปแบบพัฒนาครู, การจัดการเรียนรู้, ครูมืออาชีพ

ABSTRACT

The objectives of the research were 1) to develop model of teacher development to professional teacher in learning management towards patriotism, religion, and monarchy. First, researchers review significant documents to setup first draft of the model. After that, model development phrase, 7 experts review and judge the appropriateness of the model via model judgment form. Mean, standard deviation and content analysis was used to analyze the data. 2) to study the implementation effectiveness of professional teacher model. Target groups were divided to 2 group; (1) experiment group were selected from 4 schools (13 teachers) and (2) compare group, 25 teachers which attended 38 Rajabhat University professional teacher development project, were volunteer selected. Model handbook, teaching plan evaluation form, teaching evaluation form, and learning effectiveness evaluation form were used to collect the data with reliability were 0.884, 0.828 and 0.789 respectively. Quantitative data was analyses with one-way MANOVA and Qualitative data used content analysis.

The results showed that: 1) The model consist of Principle, objective, process, provision to success, evaluation. 2) Implementation effectiveness, both of multivariate and univariate, between experiment group and compare group were not difference.

Key Words: Teacher Development Model, Learning Management, Professional Teacher

ความเป็นมาและความสำคัญ

ครู เป็นบุคลากรทางการศึกษาที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการหล่อหลอม “คนของชาติ” ให้เป็นคนดีของสังคม สามารถประกอบสัมมาอาชีพในภาวะความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกได้ แต่ยังคงยึดความถูกต้องและความเป็นไทย ซึ่งสอดคล้องกับพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของรัชกาลที่ 10 ที่ว่า การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน 4 ด้าน ได้แก่ 1) มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง 2) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง – มีคุณธรรม 3) มีงานทำ – มีอาชีพ และ 4) เป็นพลเมืองที่ดี (มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2566)

การขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อสนองพระบรมราโชบายดังกล่าว ผู้ปฏิบัติหลักคือ “ครู” ดังนั้นจึงมีความจำเป็นในการพัฒนาครูให้มีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติทั้ง 4 ประการ ติดตัวไปตั้งแต่เด็ก เพื่อเป็นการสนองพระบรมราโชบายดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ร่วมกับคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 38 แห่ง (มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2566) ได้ร่วมกันจัดทำโครงการ “การพัฒนาสมรรถนะครูสู่มืออาชีพ” ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ปลุกฝังจิตวิญญาณความเป็นครูให้มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ครูได้เพิ่มพูนสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยเน้นคุณลักษณะตามพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 10 ทั้ง 4 ประเด็น และนักเรียนมีสมรรถนะที่สำคัญตามที่หลักสูตรกำหนด และ 3) ครูได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากวัตถุประสงค์ของโครงการดังกล่าวจึงสะท้อนให้เห็นว่า การที่จะพัฒนา “คนของชาติ” ให้ได้รับการเรียนรู้ที่มีคุณภาพเท่าทันกับโลกปัจจุบัน มีจิตสำนึกรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ สร้างค่านิยมที่ถูกต้อง เพื่อให้สังคมไทยมีความมั่นคง รักสามัคคีกัน ตามกระบวนการเรียนรู้ทางปัญญาผ่านระบบการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องกระทำความคู่กับการพัฒนา “ครูของชาติ” ไปพร้อมกันทั้งในด้านจิตวิญญาณความเป็นครู และสมรรถนะการสอนของครู เพื่อให้ครูมีความรักในการพัฒนาตนเองและพัฒนาผู้เรียนไปพร้อม ๆ กัน

เครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง ได้ออกแบบหลักสูตรการพัฒนาสมรรถนะครูสู่มืออาชีพไว้ 3 โมดูล ได้แก่ โมดูล 1 การพัฒนาและปลุกฝังจิตวิญญาณความเป็นครูให้มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ โมดูล 2 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพตามข้อตกลงในการพัฒนา วPA โมดูล 3 การนิเทศ ติดตาม การให้คำปรึกษาแนะนำ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้ครูสามารถ 1) ใช้หลักการ รูปแบบ เทคนิค วิธีการเรียนการสอน Active Learning สู่ วPA 2) สามารถสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน กระบวนการบริหารจัดการชั้นเรียน เพื่อสร้างการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนและพัฒนาศักยภาพครู และ 3) ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อเสริมสร้างคุณสมบัติของผู้เรียนตามพระบรมราโชบาย และมีสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรที่กำหนด เป้าหมายคือครูที่ผ่านการอบรมโมดูล 1 และ 2 ดำรงตำแหน่งครู คศ.1 และ คศ.2 จำนวน 220 คน ลักษณะกิจกรรมเป็นการจัดการเรียนรู้จากการวางแผนการจัดการเรียนรู้ในโมดูล 2 ของครู และการนิเทศ ติดตาม การให้คำปรึกษาแนะนำ ของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏ ในรูปแบบ Onsite ไม่น้อยกว่า 1 ครั้ง และ Online ไม่น้อยกว่า 5 ครั้ง (มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2566 หน้า 137)

การกำหนดกลไกการดำเนินงานดังกล่าว มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เป็นเจ้าภาพในการพัฒนาหลักสูตร โมดูล 1 และ โมดูล 2 เฉพาะการอบรมเชิงปฏิบัติการ (มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2566) มีการกำหนดรูปแบบการดำเนินการไว้ครบถ้วนสมบูรณ์ และได้มีการจัดอบรมให้กับคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 38 แห่ง ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ระหว่างวันที่ 2 ถึง 4 ตุลาคม พ.ศ. 2566 เพื่อให้มหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่งได้นำหลักสูตรไปใช้ในแนวทางเดียวกัน อย่างไรก็ตาม รูปแบบการจัดกิจกรรม PLC และการนิเทศติดตาม การให้คำปรึกษา แนะนำ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก และการพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะตามคุณสมบัติ 4 ประการ ตามพระบรมราโชวาทของรัชกาลที่ 10 ทางหลักสูตรกำหนดกรอบการดำเนินงาน คือ การทำกิจกรรม PLC ในโมดูล 2 และการนิเทศฯ ในโมดูล 3 ควบคู่กันระหว่างเดือน มกราคม ถึง มีนาคม 2567 โดยให้แต่ละมหาวิทยาลัยสร้างรูปแบบในการดำเนินงานตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานีเป็นหนึ่งในมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง มีพันธกิจหลักในการพัฒนาครูเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ได้รับมอบหมายจากคณะครุศาสตร์ทั้ง 38 แห่ง และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้รับผิดชอบโครงการในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ชุมพร และระนอง จึงมีความจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานสำหรับกิจกรรม PLC และการนิเทศติดตามฯ ดังกล่าว เพื่อให้การขับเคลื่อนกิจกรรมทั้งในโมดูล 2 และ 3 มีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และตอบสนองวัตถุประสงค์ของโครงการสูงสุด ทางผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ในการพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูสู่มืออาชีพ ด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และนำไปทดลองใช้เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการใช้รูปแบบฯ ว่าสามารถพัฒนาครูสู่ครูมืออาชีพได้จริงหรือไม่

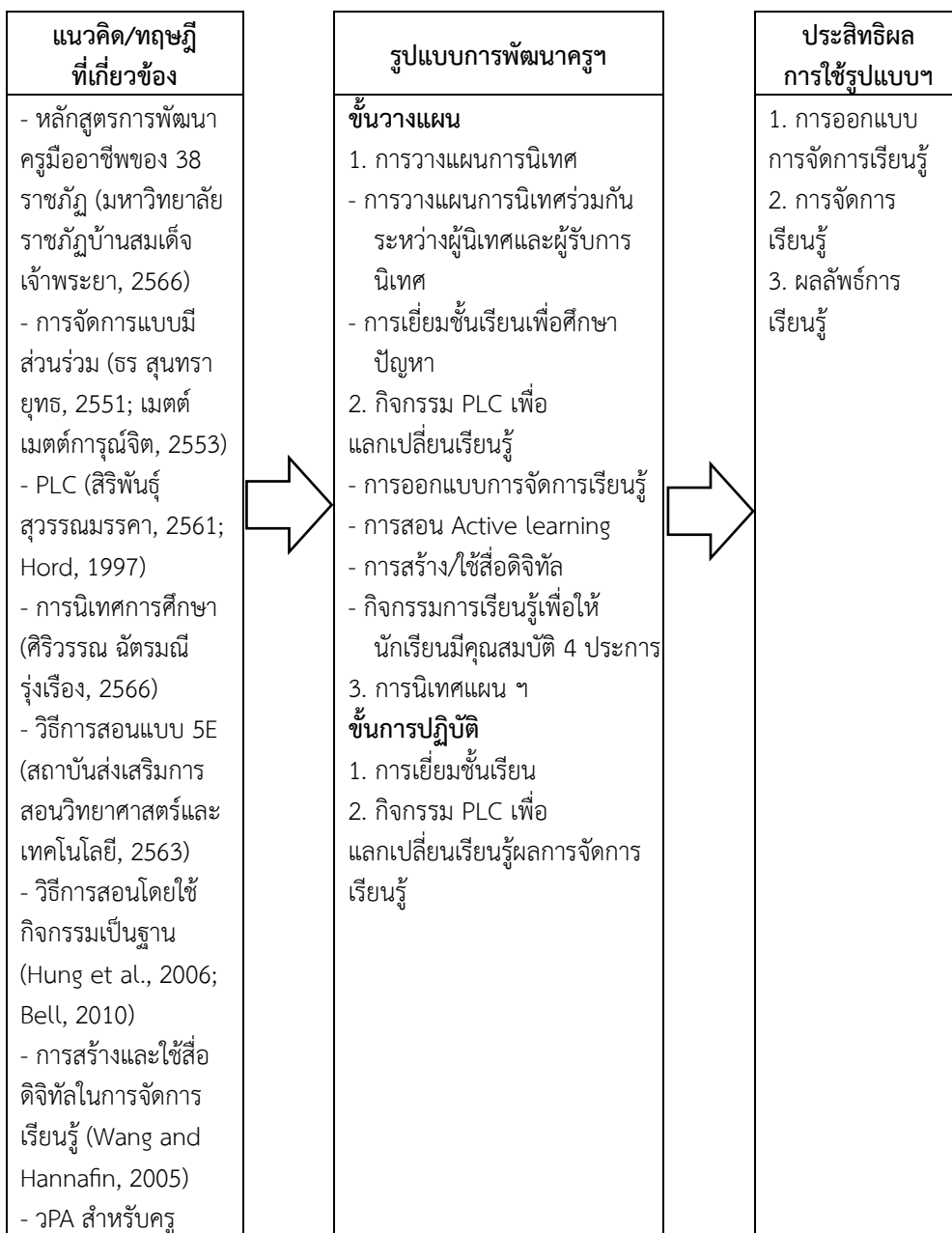
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูสู่ครูมืออาชีพ ด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการใช้รูปแบบการพัฒนาครูสู่ครูมืออาชีพ ด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ทั้งในภาพรวม และรายองค์ประกอบได้แก่ ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านผลลัพธ์การเรียนรู้

สมมติฐานการวิจัย

กลุ่มครูที่ได้รับการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และมหาวิทยาลัย จะมีคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในภาพรวมและรายองค์ประกอบสูงกว่ากลุ่มครูที่ได้รับการพัฒนาโดยตรงจากมหาวิทยาลัย

กรอบการดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอน 1 การพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูผู้ครุ่มืออาชีพ ด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีกระบวนการดำเนินการดังนี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล พิจารณาความเหมาะสมของรูปแบบฯ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบฯ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้การประชุมกลุ่มย่อยผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อร่วมกันพิจารณาความเหมาะสมของรูปแบบฯ

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอน 2 การศึกษาประสิทธิผลของการใช้รูปแบบการพัฒนาครูผู้ครุ่มืออาชีพ ด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

กลุ่มเป้าหมาย แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มครูที่ได้รับการพัฒนาจากการมีส่วนร่วมระหว่างศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์มหาวิทยาลัย และสมาชิกกลุ่ม PLC ที่สอนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ จากโรงเรียนที่อาสาเป็นหน่วยในการพัฒนาจำนวน 4 โรงเรียน จำนวนครูทั้งสิ้น 13 คน (กลุ่มทดลอง) และ 2) กลุ่มครูที่ได้รับการพัฒนาจากอาจารย์มหาวิทยาลัยและสมาชิกกลุ่ม PLC จำนวน 25 คน ได้จากครูที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาครูผู้ครุ่มืออาชีพของ 38 ราชภัฏ ที่อาสาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการพัฒนา (กลุ่มเปรียบเทียบ)

เครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือสำหรับการใช้รูปแบบฯ ประกอบด้วย 1) คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาครูผู้ครุ่มืออาชีพ ด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และเครื่องมือวัดประสิทธิผลของรูปแบบฯ

ประกอบด้วย 1) แบบประเมินการออกแบบการจัดการเรียนรู้เป็นระดับคุณภาพ (rubric score) 3 ระดับ จำนวน 5 ตัวชี้วัด 18 ข้อความ 2) แบบประเมินการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยข้อความการประเมิน วPA ระดับชำนาญการเป็นระดับคุณภาพ 5 ระดับ จำนวน 8 ตัวชี้วัด และเพิ่มตัวชี้วัด ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมให้เกิดคุณลักษณะความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รวม 9 ตัวชี้วัด 3) แบบประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ ประกอบด้วยข้อความการประเมิน วPA ระดับชำนาญการเป็นระดับคุณภาพ 5 ระดับ จำนวน 4 ตัวชี้วัด

ประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวัดประสิทธิผลของรูปแบบฯ ทั้ง 3 ฉบับ กับผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารการศึกษาและการวัดผลจำนวน 5 คน ผลการประเมินพบว่า ค่า IOC มีค่าเท่ากับ +1 ในทุกประเด็น ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินการออกแบบการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 0.884 แบบประเมินการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 0.828 และแบบประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้เท่ากับ 0.789

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะวิจัยวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาประสิทธิผลการใช้รูปแบบฯ ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2567 ถึง มกราคม 2568 ดังนี้

ตารางที่ 1 แผนการดำเนินงานการนำรูปแบบฯ ไปใช้กับสถานศึกษา

กิจกรรม	สมาชิกกลุ่มทดลอง	สมาชิกกลุ่มเปรียบเทียบ
ชี้แจงผู้เกี่ยวข้องในการนำรูปแบบ ฯ ไปใช้ในสถานศึกษา	1, 2, 3, 4	ไม่ปฏิบัติ
ดำเนินกิจกรรมตามรูปแบบ ฯ	1, 2, 3, 4	3, 4
เก็บรวบรวมข้อมูลประสิทธิผลการใช้รูปแบบ ฯ	1, 2, 3, 4	3, 4

หมายเหตุ 1 คือผู้บริหารสถานศึกษา, 2 คือศึกษานิเทศก์, 3 คืออาจารย์มหาวิทยาลัย, และ 4 คือครูแต่ละกลุ่มสาระ

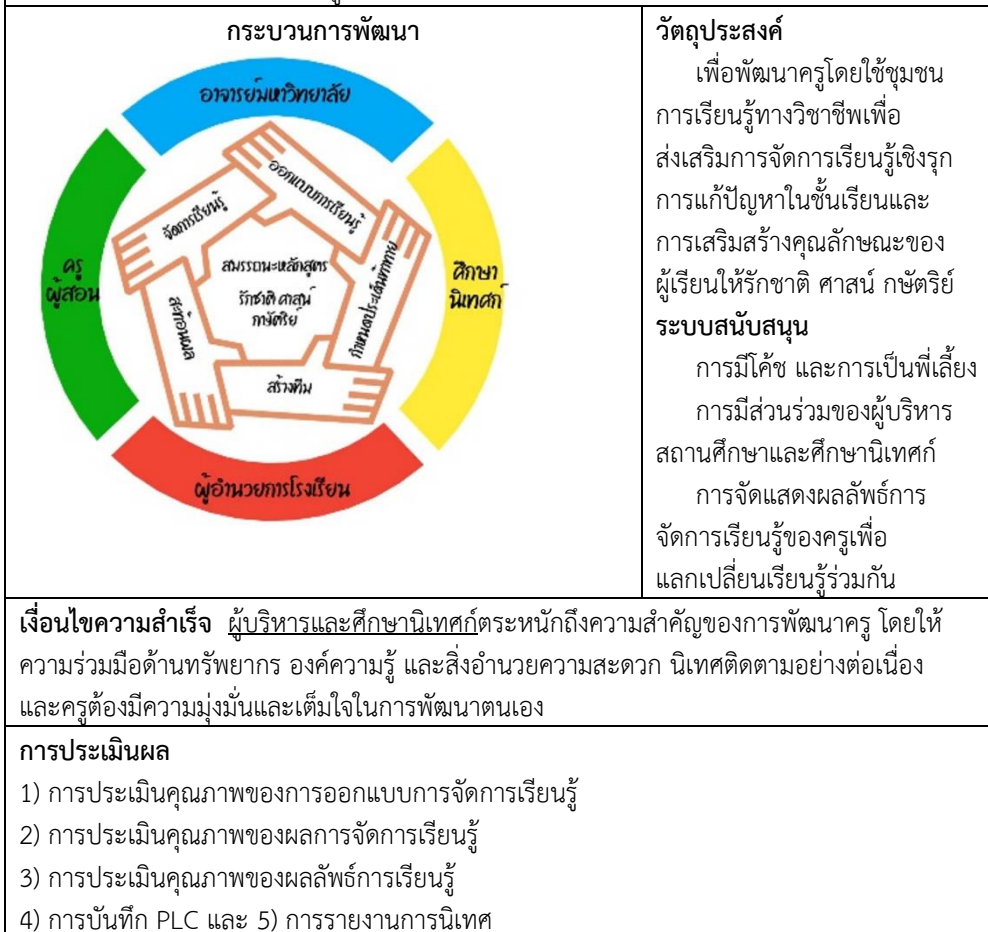
การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้รูปแบบการทดลองแบบ two group posttest only design โดยวัดประสิทธิผลจากคะแนนคุณภาพการออกแบบการจัดการเรียนรู้ คุณภาพการจัดการเรียนรู้ และคุณภาพของผลลัพธ์การเรียนรู้ สถิติทดสอบคือ One Way MANOVA

สรุปผลการวิจัย

ระยะที่ 1 ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูสู่ครูมืออาชีพ ด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ผลการประเมินพบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกันทุกคน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0) ว่ารูปแบบที่คณะวิจัยสร้างขึ้นมีความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติ โดยมีประเด็นที่เพิ่มเติมได้แก่ 1. หลักการ ควรระบุด้วยว่า “ทีม” หมายถึง องค์ประกอบของกลุ่ม PLC และ การนิเทศ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ อาจารย์มหาวิทยาลัย และกลุ่มครูในสาขาวิชาเดียวกัน 2. ระบบสนับสนุน ควรเพิ่มการจัดแสดงผลลัพธ์การเรียนรู้ของครูเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และ 3. เงื่อนไขของการนำรูปแบบไปใช้ ควรเพิ่มศึกษานิเทศก์ในการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง โดยรายละเอียดของรูปแบบ ฯ มีดังนี้

หลักการ การพัฒนาครูมืออาชีพด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ โดยใช้ชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นการสร้างกระบวนการทัศนคติปฏิบัติงานแบบเครือข่ายความร่วมมือกันเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก การแก้ปัญหาในชั้นเรียน และการเสริมสร้างคุณลักษณะของผู้เรียนให้รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ภายใต้บรรยากาศแห่งความไว้วางใจ ยอมรับ และรับฟังการเสนอแนะจากเพื่อนร่วมทีม ผ่านกระบวนการสนทนา อภิปราย ชี้แนะแนวทางการปฏิบัติที่ดี นำไปสู่การส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ระยะที่ 2 ประสิทธิภาพของการใช้รูปแบบการพัฒนาครูผู้ครุมีอาชีพ ด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนผลการออกแบบการจัดการเรียนรู้ระหว่างครู กลุ่ม ทดลอง (n=13) กับครูกลุ่มเปรียบเทียบ (n=25)

ประเด็นการประเมินการออกแบบการจัดการเรียนรู้	กลุ่มทดลอง		กลุ่มเปรียบเทียบ	
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.
ด้านการออกแบบจุดประสงค์การเรียนรู้	2.72	0.33	2.52	0.33
ด้านการออกแบบเนื้อหาสาระ	2.79	0.22	2.59	0.29
ด้านออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้	2.62	0.36	2.62	0.40
ด้านการออกแบบสื่อการเรียนรู้	2.73	0.35	2.70	0.44
ด้านการออกแบบวิธีการวัดและประเมินผล	2.54	0.29	2.63	0.44
ภาพรวมการประเมินการออกแบบการจัดการเรียนรู้	2.68	0.27	2.62	0.33

จากตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยภาพรวมการประเมินการออกแบบการจัดการเรียนรู้ กลุ่มทดลองสูงกว่า กลุ่มเปรียบเทียบเล็กน้อย (2.68 กับ 2.62) โดยมีเฉพาะด้านการออกแบบวิธีการวัดและประเมินผล เท่านั้นที่กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนผลการจัดการเรียนรู้ระหว่างครูกลุ่มทดลอง (n=13) กับครูกลุ่มเปรียบเทียบ (n=25)

ประเด็นการประเมินผลการจัดการเรียนรู้	กลุ่มทดลอง		กลุ่มเปรียบเทียบ	
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.
1. ผู้เรียนสามารถเข้าถึงสิ่งที่เรียนและเข้าใจบทเรียน	4.23	0.44	4.20	1.00
2. ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้หรือประสบการณ์เดิมกับการเรียนรู้ใหม่	4.54	0.66	4.56	0.51
3. ผู้เรียนได้สร้างความรู้เอง หรือได้สร้างประสบการณ์ใหม่จากการเรียนรู้	3.77	1.01	3.88	0.73
4. ผู้เรียนได้รับการกระตุ้นและเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้	4.08	0.49	4.04	0.73
5. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะความเชี่ยวชาญจากการเรียนรู้	3.77	0.44	3.88	0.78
6. ผู้เรียนได้รับข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้	3.69	0.75	3.92	0.70
7. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาการเรียนรู้ในบรรยากาศชั้นเรียนที่เหมาะสม	4.31	0.63	4.60	0.58

ประเด็นการประเมินผลการจัดการเรียนรู้	กลุ่มทดลอง		กลุ่มเปรียบเทียบ	
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.
8. ผู้เรียนสามารถกำกับการเรียนรู้และมีการเรียนรู้แบบนำตนเอง	3.54	0.52	3.64	1.00
9. ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมให้เกิดคุณลักษณะความรับผิดชอบ ศาสน์ กษัตริย์	3.92	0.95	4.08	0.81
ภาพรวมการประเมินการจัดการเรียนรู้	3.98	0.45	4.09	0.50

ผลการประเมินการจัดการเรียนรู้กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่ากลุ่มเปรียบเทียบเล็กน้อย (3.98 กับ 4.09 ตามลำดับ) โดยผลการจัดการเรียนรู้กลุ่มเปรียบเทียบแต่ละด้าน กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่ากลุ่มทดลองเกือบทุกตัวชี้วัด ยกเว้น ผู้เรียนได้รับการกระตุ้นและเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบเล็กน้อย

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักเรียนระหว่างครูกลุ่มทดลอง (n=13) กับครูกลุ่มเปรียบเทียบ (n=25)

ประเด็นการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้	กลุ่มทดลอง		กลุ่มเปรียบเทียบ	
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.
1. ผลงานหรือผลการปฏิบัติเป็นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนรู้ของครู	3.85	0.99	4.60	0.65
2. ผลงานหรือผลการปฏิบัติสะท้อนถึงการได้รับการพัฒนาทักษะพื้นฐาน (Basic Skills) ตามวัยและลักษณะของผู้เรียน	3.46	0.66	3.92	0.86
3. ผลงานหรือผลการปฏิบัติสะท้อนถึงความสามารถในการเรียนรู้ (Cognitive Abilities) ตามวัยและลักษณะของผู้เรียน	3.08	0.95	3.20	0.87
4. ผลงานหรือผลการปฏิบัติสะท้อนถึงการบูรณาการทักษะในการทำงาน (Cross - functional Skills) ตามวัยและลักษณะของผู้เรียน	3.46	0.66	3.76	0.60
ภาพรวมการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้	3.46	0.66	3.87	0.57

ผลการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ ภาพรวมและรายละเอียดทุกด้านค่าเฉลี่ยกลุ่มทดลองต่ำกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ

ผลการทดสอบความแปรปรวนหลายตัวแปร (One-way MANOVA) การเปรียบเทียบผลการประเมินการจัดการเรียนรู้ ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มเปรียบเทียบ พบว่าค่า Box's M เท่ากับ 15.474 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 อย่างไรก็ตามเนื่องจากขนาดของตัวอย่างระหว่างกลุ่มมีขนาดมีสัดส่วนกัน (13 คน กับ 25 คน) และพบว่าในรายตัวแปรย่อย Levene's Test ทั้งสามตัวแปร ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจึงใช้ค่าสถิติ Pillai สำหรับการทดสอบความแปรปรวนหลายตัวแปร ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.217 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยมีผลการทดสอบรายตัวแปรดังนี้

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบผลการประเมินการจัดการเรียนรู้รายองค์ประกอบ ระหว่างครู
กลุ่มทดลอง (n=13) กับครูกลุ่มเปรียบเทียบ (n=25)

แหล่งความแปรปรวน	ตัวแปร	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	ออกแบบ	0.030	1	0.030	0.316
	จัดการเรียนรู้	0.096	1	0.096	0.411
	ผลลัพธ์	1.427	1	1.427	3.915
ภายในกลุ่ม	ออกแบบ	3.468	36	0.096	
	จัดการเรียนรู้	8.416	36	0.234	
	ผลลัพธ์	13.121	36	0.364	
รวม	ออกแบบ	3.498	37		
	จัดการเรียนรู้	8.512	37		
	ผลลัพธ์	14.548	37		

จากตารางที่ 2 ถึง 4 ค่าเฉลี่ยผลการประเมินแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย ผลการทดสอบความแปรปรวนหลายตัวแปรไม่แตกต่างกัน เมื่อทดสอบความแปรปรวนรายตัวแปร ค่าเฉลี่ยแต่ละด้านระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มเปรียบเทียบก็ไม่แตกต่างกัน ซึ่งแตกต่างกับการทดสอบความแปรปรวนหลายตัวแปร ซึ่งอาจเป็นเพราะนัยสำคัญทางสถิติที่ผู้วิจัยตั้งขึ้น 0.05 ผลการทดสอบความแปรปรวนหลายตัวแปรต่ำกว่านัยสำคัญทางสถิติเพียงเล็กน้อย และรายตัวแปรโดยเฉพาะผลลัพธ์ การเรียนรู้ที่สูงกว่า 0.05 เพียงเล็กน้อย แสดงความแตกต่างดังกล่าวอาจจะยังไม่คงที่มากเพียงพอในประชากร จึงสรุปผลการวิจัยโดยคำนึงถึงความคงที่ในประชากรเป็นหลักว่าผลการศึกษาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ทั้งในภาพรวมและรายองค์ประกอบของกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. ผลการพัฒนา รูปแบบการพัฒนาครูสู่ครูมืออาชีพด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ พบว่าผู้ทรงคุณวุฒิทุกคนมีความเห็นร่วมกันว่ามีความเหมาะสมในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ของผู้เรียน จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ารูปแบบ ๓ ได้พัฒนาจากหลักสูตรการพัฒนาสมรรถนะครูมืออาชีพของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง

(มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2566) และการขยายการดำเนินงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยใช้กระบวนการ PLC ตามแนวคิดของ สิริพันธุ์ สุวรรณมรรคา (2561) บูรณาการกับกระบวนการนิเทศเชิงเทคนิค (ศิริวรรณ ฉัตรมนีรุ่งเรือง, 2566) จากการมีส่วนร่วมกันระหว่าง สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และมหาวิทยาลัยที่ร่วมกันพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู ซึ่งรูปแบบ ๑ ดังกล่าวมีความสอดคล้องกับรูปแบบการพัฒนาครู ๑ ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี (2567) ได้พัฒนาขึ้นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้รูปแบบ GPAS 5 Steps ให้กับครูในเขตภาคใต้และภาคตะวันตก ซึ่งมีทั้งขั้นตอนของการอบรมให้ความรู้ครูเกี่ยวกับการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps และการใช้กระบวนการ PLC และการนิเทศ ในการพัฒนาครู เช่นเดียวกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุนี บุญพิทักษ์ (2557) ที่พัฒนารูปแบบการพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้กับครู อย่างไรก็ตามงานวิจัยครั้งนี้เป็นส่วนขยายจากข้อจำกัดของทั้งสองงานวิจัยข้างต้น กล่าวคือรูปแบบ ๑ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นคำนึงถึงการนิเทศครูเป็นรายบุคคลโดยการมีส่วนร่วมของศึกษานิเทศก์ อาจารย์มหาวิทยาลัย และผู้บริหารสถานศึกษา แต่งานวิจัย GPAS 5 Steps นั้นเนื่องจากเน้นเป้าหมายเชิงปริมาณ เช่นเดียวกับการพัฒนาครูโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง (มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2566) ทำให้กระบวนการพัฒนาครูเป็นรายบุคคลจึงขาดความชัดเจนมากเพียงพอ ส่วนงานวิจัยของสุนี บุญพิทักษ์ (2557) มุ่งพัฒนาการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง แต่ในการวิจัยครั้งนี้ขยายเนื้อหาเป็นการรักษาดี ศาสน์ กษัตริย์ ตามการตีความของครูแต่ละคน ทำให้เนื้อหา องค์ความรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้มีความกว้างขวางมากกว่า เช่น การเรียนรู้เรื่อง เศษส่วน โดยใช้ธงชาติ เป็นสื่อ เป็นต้น

2. ประสิทธิภาพของการพัฒนาระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มเปรียบเทียบไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ผลการวิจัยดังกล่าวอาจเป็นเพราะ ครูกลุ่มเปรียบเทียบเป็นครูที่ได้รับการอบรมจากหลักสูตรการพัฒนาสมรรถนะครูสู่มืออาชีพ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง (มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2566) และเมื่อเข้าโครงการวิจัยนี้ กลุ่มเปรียบเทียบทุกคนได้รับการคัดเลือกแบบอาสาสมัคร ดังนั้นกลุ่มเปรียบเทียบจึงมีความตั้งใจในการเข้าร่วมกระบวนการของโครงการวิจัยเช่นเดียวกับกลุ่มทดลอง นอกจากนี้กระบวนการ PLC และกระบวนการนิเทศ อาจารย์มหาวิทยาลัยเป็นผู้ดำเนินการหลักในทั้งสองกลุ่ม โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า การออกแบบการจัดการเรียนรู้ ครูสามารถออกแบบเนื้อหา กิจกรรม และสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนี บุญพิทักษ์ (2557) ที่พัฒนาครูให้สามารถออกแบบการเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พบว่าในภาพรวมได้ค่าเฉลี่ย 3.98 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ วPA แล้วพบว่าโดยภาพรวมครูมีการสร้างนวัตกรรมในการแก้ปัญหาการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้เกือบครบทุกรายการประเมินตามตัวชี้วัด วPA เนื่องจากคะแนน 4 หมายถึง ครูสามารถแก้ปัญหาตามตัวชี้วัดให้กับนักเรียนได้ เช่นเดียวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ยภาพรวมเท่ากับ 3.46 และรายตัวชี้วัดอยู่ระหว่าง 3.08 ถึง 3.85 แสดงให้เห็นว่าผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นผู้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดพฤติกรรม 3-4 ข้อในทั้ง 4 ตัวชี้วัดของการประเมิน วPA (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2564)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่าการขับเคลื่อนกระบวนการของรูปแบบนั้น สามารถพัฒนาได้ดีขึ้นกับเงื่อนไขของรูปแบบ โดยเฉพาะการแสดงบทบาทการนิเทศในทุกกระบวนการของศึกษานิเทศก์ร่วมกับอาจารย์มหาวิทยาลัย ดังนั้นการขับเคลื่อนกระบวนการให้มีประสิทธิภาพนั้นในทุกกระบวนการ PLC ร่วมกับการนิเทศการศึกษา ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานสนับสนุนทั้งเขตพื้นที่การศึกษา และมหาวิทยาลัยจึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่ง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

รูปแบบการพัฒนาครูสู่ครูมืออาชีพ ด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีการทดลองใช้ 4 โรงเรียน ดังนั้นจึงควรมีการขยายผลการใช้รูปแบบไปยังโรงเรียนพื้นที่รับผิดชอบของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

เอกสารอ้างอิง

- ธรร สุนทรายุทธ. (2551). การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป ทฤษฎี วิจัยและปฏิบัติทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. (2566). เอกสารประกอบการอบรมหลักสูตรการพัฒนาสมรรถนะครูสู่มืออาชีพ มหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง. วันที่ 2-4 ตุลาคม 2566 อาคารเรียนรวมสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2553). การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม: ประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและราชการ. กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์.
- ศิริวรรณ ฉัตรมณีรุ่งเรือง. (2566). การนิเทศการศึกษา และการใช้กระบวนการ DE. ใน สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.). เอกสารประกอบการอบรมหลักสูตรพัฒนาศึกษานิเทศก์เพื่อเป็นพี่เลี้ยงวิชาการ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี ระดับสูง. ฝ่ายพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา สสวท.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2563). หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เล่ม 1 : ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. (2567). รายงานการวิจัยเรื่องการพัฒนาและการใช้นวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยรูปแบบ Active Learning ด้วยกระบวนการคิดขั้นสูงเชิงระบบ GPAS 5 Steps สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพื้นที่ภาคใต้และภาคตะวันตก. สุราษฎร์ธานี: อุดมลาภการพิมพ์.

- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2564). **คู่มือการดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู**. สำนักงาน ก.ค.ศ. กระทรวงศึกษาธิการ.
- สิริพันธุ์ สุวรรณมรรคา. (2561). หน่วยที่ 6 ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการพัฒนาการศึกษา **ในประมวลสาระชุดวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุณี บุญพิทักษ์. (2557). **รูปแบบการพัฒนาศักยภาพครูทำวิจัยพัฒนาการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. สักทอง: วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (สทมส.), 20(1), 35-46.
- Bell, S. (2010). **Project-Based Learning for the 21st Century: Skills for the Future**. The Clearing House: A Journal of Educational Strategies, Issues and Ideas, 83(2), 39-43. <https://doi.org/10.1080/00098650903505415>.
- Hord, S. M. (1997). **Professional learning communities: Communities of continuous inquiry and improvement**. Southwest Educational Development Laboratory.
- Hung, D., Tan, S. C., & Koh, T. S. (2006). **Engaged learning: Making learning an authentic experience**. In D. Hung & M. S. Khine (Eds.), *Engaged learning with emerging technologies*. Dordrecht.
- Wang, F. and Hannafin, M.J. (2005). **Design-based research and technology-enhanced learning environments**. Educational Technology Research & Development, 53, 5-23. <http://dx.doi.org/10.1007/BF02504682>.